

עמ"ת 47323/03/20 - מוחמד חואגה נגד מדינת ישראל

בית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו

עמ"ת 47323-03-20 חואגה נ' מדינת ישראל

לפני	כבוד השופט אברהם הימן
העורר	מוחמד חואגה
נגד	
המשיבה	מדינת ישראל

החלטה

לפני ערר על החלטת בית משפט השלום בתל אביב-יפו (כב' השופטת ש' בן יצחק, להלן- "בית משפט קמא") מיום 23.3.2020 בתיק מ"ת 34624-02-2020 אשר דחתה את בקשת העורר להעתיק את כתובת מעצר הבית בו הוא נתון מהעיר טמרה לעיר יפו.

הרקע לערר

ביום 13.2.2020 הוגש נגד העורר כתב אישום המייחס לו עבירה של סחר בסם מסוכן מסוג קוקאין.

יחד עם כתב האישום הוגשה בקשה למעצרו של העורר עד תום ההליכים. בהחלטה מיום 3.3.2020 הורה בית משפט קמא על שחרורו של העורר למעצר בית מלא בעיר טמרה, בפיקוח רצוף ולסירוגין של שני מפקחים: אביו ואמו, ובכפוף להפקדה במזמון בסך של 20,000 ₪, התחייבות עצמית בסך של 15,000 ₪ וערבות צד ג' בסך של 10,000 שתיחתם על ידי כל אחד מהמפקחים. כמו כן הוטל על העורר איסור להחזיק סמים או להשתמש בהם, והמפקחים חויבו לנעול מכשירים המאפשרים תקשורת אלקטרונית במקום מעצר הבית ולדאוג שכל שיחת טלפון שיבצע העורר תיעשה בפיקוחם. בית משפט קמא הורה בנוסף כי למקום מעצר הבית לא ייכנסו קרובי משפחה, וכי אם העורר לא יפר את תנאי השחרור, החל מיום 15.3.2020 יוכל לצאת לשעות התאוררות בכל יום בין השעות 16:00-19:00 בליווי ובפיקוח ובעיר טמרה בלבד. באותה החלטה הורה בית משפט קמא על עריכת תסקיר והגשתו עד ליום 29.3.2020.

ביום 23.3.2020 הגיש העורר בקשה להעתקת מקום מעצר הבית מהעיר טמרה לעיר יפו.

בהחלטתו מאותו היום, דחה בית משפט קמא את הבקשה לשינוי כתובת מעצר הבית, ואלה נימוקיו:

עמוד 1

"תחילה אציין כי נוכח היותו של המשיב משוחרר לא ניתן לקבוע דיון בבקשה בעת הזו. לא מצאתי לנכון להיעתר לבקשה לעיון חוזר, במכלול נסיבות העניין.

ראשית, מצבו של האב היה ידוע מראש, ואף על פי כן נעתרתי לבקשה לשחרר את המשיב שלו יוחסה עבירת סמים חמורה, בסם מסוכן מהרף הגבוה, ועל אף רקעו הפלילי.

שנית, הניתוק ממשפחתו של המשיב אינו מחויב המציאות (ודאי כאשר המשק מושבת, לרבות מוסדות החינוך) והיא יכולה להצטרף אליו בצפון הארץ.

עוד יש לקוות כי מצב המשיב ומשפחתו יוותר שפיר, אך אעיר כי בתי חולים מצויים גם בצפון הארץ.

אציין, כי תקנות שעת החירום עוסקות בסוגיית חיוניות המעצר, על רקע מצב הכליאה, הסיכון להידבקות ועניין קיומו של דיון שלא בנוכחות הנאשם- כולם נושאים שאינם רלבנטיים למשיב ששוחרר ממעצרו טרם קבלת תסקיר בין היתר על יסוד ההנחה כי מדובר בחלופה רחוקה, שנטען כי תוכל לעמוד לאורך זמן.

בנסיבות העניין, לא מצאתי כי יש בעניין התפשטות הקורונה טעם מספק על מנת להיעתר לבקשה לשינוי כה משמעותי בתנאי השחרור, ודאי כאשר מדובר בחלוף פרק זמן קצר כל כך, בהעדר שילובו של המשיב במסגרת טיפול מפחית מסוכנות וכאשר עניין מיקום החלופה הוא מהותי לשם הפחתת המסוכנות הנשקפת מהמשיב ומניעת ביצוע עבירות נוספות".

העורר לא השלים עם החלטת בית משפט קמא והגיש את הערר.

בדיון שהתקיים לפני ביום 30.3.20 שמעתי את טיעוני באי כוח הצדדים.

טיעוני בא כוח העורר

בא כוח העורר טען כי שגה בית משפט קמא כאשר דחה את הבקשה ולא התחשב בנימוקיה. בתוך כך טען בא כוחו של העורר כי הבקשה מבוססת על נימוקים הומניטריים עקב מצב החירום במדינה בעקבות התפשטות נגיף הקורונה. העורר נשוי ואב לשלושה ילדים קטינים המתגוררים ביפו מעוניין לשהות בקרבת בני משפחתו ולתמוך בהם ובכלכלתם. כמו כן נטען כי שני מפקחיו של העורר: אביו ואמו (בני 76 ו-66), המתגוררים ביפו, נאלצים לשהות בעיר טמרה, ובשל מצבם הבריאותי והעמדתם בסיכון הידבקות גבוה, מבקשים הם לשוב לעיר יפו המצויה בקרבה לבית חולים וולפסון. בא כוח העורר הפנה להחלטה בבש"פ 2253/20 **מדינת ישראל נ' אלוחואח** [פורסם בנבו] (26.3.20), בה נדחה ערר של המדינה על שחרור לחלופת מעצר תוך שנקבע כי אמנם מדובר בהכרעה גבולית אולם כזו המתחשבת בחלקם היחסי של המעורבים ובנסיבות מקום זמן. בא כוח העורר סבור כי חלקו של העורר במעשה המיוחס לו שולי היות והסוכן לא יצר קשר עמו אלא עם מי ששלח אותו. כמו כן הפנה להחלטה במ"ת 53570-02-20 (שלום- ת"א- יפו) **מדינת ישראל נ' עיאש ואח'** (23.3.20) וטען כי בית משפט מאשר חלופת מעצר בעיר יפו גם כאשר העבירות בוצעו ביפו. בא כוח העורר ביקש להוסיף את אשתו של העורר כמפקחת נוספת, אם הערר יתקבל וכתובת מעצר הבית של העורר תועתק ליפו. אשתו של העורר נחקרה ומסרה, בין היתר, כי אין לה עבר פלילי וכי לא ידעה על עיסוקיו

"האחרים" של העורר.

טיעוני בא כוח המשיבה

בא כוח המשיבה טען כי יש לדחות את הערר, הואיל ואין כל היתכנות סבירה לקבוע את מקום מעצר הבית של העורר בעיר יפו, משום עברו הפלילי הכולל חמש הרשעות קודמות שעניינן בעבירות סמים ורכוש ומשום שהעבירה שבכתב האישום הנוכחי בוצעה אמנם בתל אביב אך לא רחוק מיפו. בא כוח המשיבה טען כי יש לאבחן בין המקרה עליו הצביע בא כוח העורר בו דובר בעסקאות סמים שבוצעו באזור רמת גן וגבעתיים לבין המקרה דנן בו מדובר בעסקת סמים בתל אביב, וכי אם מצוקת העורר היא בשל טרחת מפקחיו יכול הוא להציע מפקחים אחרים.

דין והכרעה

במחלוקת שלפני התלבטתי לא במעט. עיקר ההתלבטות הינה בשאלה האם אכן מעצר הבית, בו נתון העורר, בטמרה, בפיקוח הוריו, יש בו כדי לסכן את הוריו משום המרחק הגיאוגרפי בין מעצר הבית לבין בית חולים קרוב בנסיבות וברקע משבר הקורונה. הוריו של העורר מבוגרים הם, ויש כי על פי פרסומים בתקשורת מצויים הם בקבוצות סיכון מבחינת "מחלת הקורונה". אלא שהשאלה העולה לדיון והכרעה היא משפטית. השאלה: האם יש בכך כדי בסיס לשינוי החלטה בהליך של עיון חוזר?

בית משפט קמא השיב על מרכיב זה, שעל פי הנטען יש בו שינוי נסיבות מאז ההחלטה המקורית, והתשובה פשוטה בתכלית, מצויים בתי חולים בקרבה יחסית למקום מעצר הבית. לפיכך ככל שאם יתגלו תסמיני מחלה בנקל יעלה בידם להגיע לבית החולים.

כאן המקום לציין ולהדגיש כי מיקום מעצר הבית בטמרה לא בא בחלל ריק. על פי הראיות לכאורה ביצע העורר את העבירה של סחר בסם מסוג קוקאין בעיר תל אביב סמוך למקום הידוע כגן עצמאות. משום כך, יהיה זה אך טבעי, נכון והולם כי מקום מעצר הבית, כחלופת מעצר, יהיה במרחק מהעיר תל אביב. וכך אכן הוחלט על ידי בית משפט קמא. עולה לפיכך כי בהחלטה זו לא נפל פגם כלשהוא בהחלטת בית המשפט. בא כוח העורר הפנה חיצו להחלטות אחרות בענייני נאשמים אחרים, שבנסיבות דומות מקום מעצר הבית היה בעיר תל אביב.

אלא שככל שמדובר בבקשה המבוססת על עיון חוזר בהחלטת בית משפט קמא, ראוי לפנות ולעיון בהליך שהתקיים בבית משפט קמא. העורר שוחרר למעצר בית בטמרה בפיקוח הוריו, למרות התנגדות המשיבה. המשיבה עמדה על מעצר עד תום הליכים ובתוך כך התנגדה למפקחים המוצעים וכך נאמר מפי בא כוח המשיבה: "אנו סבורים שמקום מגורי המפקחים המוצעים אינו בכתובת החלופה המוצעת, מרכז חייהם ביפו. הוצע מפקח חולה, שיהיה, בריא, על כל הקושי המשתמע מכך, כשהמפקחת המוצעת סועדת ותו. על הפרק טיפולי דיאליזה. המפקחת העיקרית שאמורה לפקח עליו או מי שביתה אמור לשמש חלופת מעצר לא הוצגה לבית המשפט". עוד יצוין כי עובר למתן ההחלטה לא הגיע תסקיר משירות המבחן וההחלטה בבית משפט קמא ניתנה בלי שהיה מונח לפניו תסקיר.

במקרה דנן, חשוב לעיין בפרוטוקול הדיון בבית משפט קמא מיום 3.3.20. בא כוח העורר, כמו גם המפקחים המוצעים, הוריו של העורר, עשו הכול על מנת לשכנע את בית המשפט כי מקום מעצר הבית בטמרה, הוא מתאים ביותר. אמו של העורר, המפקחת נשאלה שאלות באשר למקום מעצר הבית.

שאלת באת כוח המשיבה הייתה: "של מי הבית?" השיבה: "של הבת שלי". שאלה: "ואיפה את גרה?", השיבה: "אני גרה ביפו אבל אנחנו כמעט כל הזמן בטמרה כי בעלי חולה ועומד לעשות דיאליזה אנחנו כמעט כל הזמן אצל הבת שלי". שאלה: אם אתם צריכים לשמור עליו 24 שעות ביממה וזה רק את והוא...", השיבה: "גם הבת שלי."

ראוי להדגיש כי דברים אלה נאמרו בדיון שהתקיים ביום 3.3.20 ממילא ההחלטה למקום מעצר הבית ניתנה על בסיס דברי המפקחים לפני בית המשפט, אשר היה בהם כדי לדחות טענות המשיבה ולקבל בקשת העורר לשחרור למעצר בית. והנה ביום 23.3.20, בחלוף פחות משלושה שבועות, הגיש העורר בקשתו לעיון חוזר. בבקשתו נסמך הוא על משבר הקורונה אשר לטעמו יש בו כדי להצדיק עיון מחדש בהחלטה.

עיינתי בהחלטת בית משפט קמא, ואציין כי מדובר בהחלטה מנומקת כדבעי המתייחסת באופן ממוקד לנימוקי הבקשה ודחייתם. אף אני סבור כי משבר הקורונה אינו גורם בר חשיבות רלבנטית לבקשה. הריחוק ממשפחתו של העורר אינו גורם המטה את הכף לקבל הבקשה שכן היא יכולה להצטרף אליו בטמרה. ככל שיהיה צורך בטיפול רפואי לאבי העורר - המפקח, אזי מצויים בתי חולים במקום קרוב למקום מעצר הבית. מצבו הבריאותי של המפקח האב היה ידוע בעת מתן ההחלטה. יתירה מזו, אמו של העורר אף התייחסה לכך בבואה לשכנע את בית המשפט לאשר את החלופה השנייה במחלוקת. ועוד יש להדגיש כי בית המשפט מצא לעשות חסד עם העורר ולשחררו בטרם קבלת תסקיר. והנה בסופו של יום, למרות כל אלה, הוגשה הבקשה לעיון חוזר.

בשולי ההחלטה, ולא דווקא משום אי החשיבות, אציין כי אשת העורר הופיעה לדיון ואמרה דבריה. היא עשתה רושם ראוי לציון וחיובי ביותר. מדבריה עולה כי יש ביכולתה לשמש מפקחת על מעצר הבית. יחד אם זאת, על פי הנתונים שלפני, לרבות הצורך במקום מעצר בית הרחוק ממקום ביצוע העבירות במיוחד לנוכח עברו הפלילי המכביד של העורר, לא מצאתי להיעתר לבקשה להחלפת מקום מעצר הבית.

בתוך כך, יצוין כי פתוחה הדרך לפני העורר, לפנות לבית המשפט קמא על מנת שישקול מעצר בית בפיקוח איזוק אלקטרוני שיהיה בו כדי לאיין המסוכנות שיש במעצר בית ביפו, משום הקרבה למקום ביצוע העבירות. למעלה מן הצריך, אין בדברים כדי לקבוע מסמרות בדבר שיקול דעתו של בית משפט קמא. ככל שתובא לפני בית משפט קמא בקשה, כאמור, ישקול בית משפט קמא כפי שיקול דעתו החופשי.

אשר על כן, בכפוף לאמור לעיל, אני דוחה את הערר.

המזכירות תעביר החלטה זו לצדדים.

ניתנה היום, ח' ניסן תש"פ, 02 אפריל 2020, בהעדר הצדדים.